

Школска 2014/2015. година
Републичко такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
I разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
1.	Једно од наведених дела не припада истом писцу: Рат за српски језик и правопис Славеносербски магазин Мала српска граматика Рјечник из књижевних старина српских а) Подвуци назив тога дела. б) Напиши ко је писац тог дела: _____	
2.	Заокружи слова испред карактеристика шумадијско-војвођанског дијалекта: а) Дуги неакцентовани вокали могу долазити само после акцентованих слогова. б) Аорист и имперфекат су у живој употреби. в) Постоји један облик за датив, инструментал и локатив множине на <i>-има/-ама</i> . г) Футур I се гради са <i>ћу, ћеш, ће</i> + презент.	
3.	Заокружи слова испред тачних тврђења: а) Ниједан звучни глас није слоготворан. б) Неки безвучни шумни сугласници су слоготворни. в) Ниједан слоготворни глас не може бити безвучан г) Звучни шумни сугласници нису слоготворни.	
4.	У следећој пословици подвуци речи у којима запажаш покретне вокале: Тешко свуда своме без својега.	
5.	Подвуци предлог који може стајати само уз локатив: у, на, о, по, при, према	
6.	Подвуци именицу мушког рода у акузативу множине: Не приметивши врхове брда у магли, ни јутарњи мирис траве, нису видели како се муче први млазеви светлости, да прелију магловите долине.	
7.	На цртама после реченица упиши редни број који се налази испред одговарајућег акцентованог облика. а) Ана, пала је звезда, брзо <u>замисли</u> жељу! _____ б) Ако <u>замисли</u> жељу, испуниће јој се. _____ 1. за́мисли 2. за̀мисли	
8.	Заокружи слово испред реченице у којој предлог стоји испред прилога. а) Нисмо се видели од давних дана. б) Од каквог материјала је то направљено? в) Снег од прексиноћ непрестано пада. г) Веровали смо ти од првог дана.	
9.	Напиши следеће именице у дативу једнине. а) срећка _____ б) Казабланка _____	

Бр.	Питања	Поени
10.	Заокружи слово испред примера у којем је трећи слог ненаглашен: а) Аргентина б) гимназија в) генерација г) убрзавати	
11.	Подвуци имена у којима запажете слоготворно <i>р</i> : Крстивоје, Мргуд, Андрија, Србољуб, Предраг, Гргур, Ђурђе	
12.	Инструментал једнине именице <i>веш</i> гласи <i>вешом</i> а не <i>вешем</i> , зато што: а) извршена је дисимилација вокала у суседним слоговима; б) ова именица има посебну промену; в) једносложне именице имају увек наставак <i>-ом</i> . Заокружи слово испред тачног одговора.	
13.	Заокружи слова испред исправно написаних речи: 1. а) починиоц б) починилац 2. а) подкровље б) поткровље 3. а) одељење б) оделење 4. а) одбрамбен б) одбранбен	
14.	У ком се глаголском облику налази овако акцентован глагол <i>ре́ди</i> ? _____	
15.	Подвуци примере у којима запажаш губљење сугласника. присуство, болешљив, преимућство, нафтни, контрастни	
16.	Напиши фонему која се од <i>М</i> разликује по назалности, а има исто место изговора и иста је по звучности као и <i>М</i> . _____	
17.	Заокружи слова испред тврдњи које нису у складу са наведеним правилом. Великим словом пишу се устаљена имена: а) ратова употребљена у множини; б) историјских раздобља; в) хипотетичних назива историјских догађаја; г) ратова, буна и устанака; д) ратних фронта; њ) закључених пактова и споразума.	
18.	Подвуци примере који су правилно написани. Хајдук Вељко, Косовка девојка, Старина Новак, стари Вујадин, Милић Барјактар	
19.	Напиши у ком је падежу основни број у следећој реченици. Човек је до краја 18. века све радио својим двама рукама. _____	
20.	Напиши и правилно акцентуј треће лице множине презента помоћног глагола ХТЕТИ: _____	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2014/2015. година
Републичко такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
I разред

РЕШЕЊА

1. а) Славеносербски магазин б) Захарија (Захарије) Орфелин
2. а), в)
3. в), г)
4. Тешко свуда своме без својега.
5. при
6. Не приметивши врхове брда у магли, ни јутарњи мирис траве, нису видели како се муче први млазеви светлости, да прелију магловите долине.
7. а) – 1; б) – 2
8. в)
9. а) срећки; б) Казабланки
10. б)
11. Крстивоје, Мргуд, Србољуб, Гргур
12. а)
13. 1. б); 2. б); 3. а); 4. а)
14. у императиву
15. присуство, болешљив, преимућство, нафтни, контрастни
16. Б
17. а), б), в)
18. Хајдук Вељко, Косовка девојка, Старина Новак, стари Вујадин, Милић Барјактар
19. у инструменталу
20. хоће